

POČELO OBILJEŽAVANJE GROBIŠTA NA LOKALITETU KNEŠPOLJE – DUBRAVA

Široki Brijeg, 18. srpnja 2011. (*sirokibrijeg.ba*) – Povjerenstvo za obilježavanje i uređivanje grobišta Drugog svjetskog rata i poraća na području općine Široki Brijeg, predvođeno predsjednikom Pero Kožulom i fra Miljenkom Stojićem, vicepostulatorom postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača«, na lokalitetu Knešpolje – Dubrava počelo je s obilježavanjem grobišta žrtava komunističkih zločina na području općine Široki Brijeg. Obilježena su tri grobišta iz kojih su, u lipnju prošle godine, iskopani ostatci 28 žrtava partizanskih zločina počinjenih u veljači 1945., i to dva grobišta na lokalitetu Dubrava – Stipetina ograda i jedno grobište na lokalitetu Dubrava – Kruške.

Iskapanje masovnih grobnica u Knešpolju je početkom lipnja prošle

godine provelo Povjerenstvo za obilježavanje i uređivanje grobišta Drugog svjetskog rata i poraća općine Široki Brijeg uz pomoć Vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača« i JU Coming. Iskapanje su predvodili Marija Definis-Gojanović, specijalistica za sudsku medicinu splitskog KBC Firule, i mr. arheolog Tihomir Glavaš. U prvoj masovnoj grobnici pronađeni su ostatci osam žrtava partizanskog zločina, u drugoj 12, a u trećoj masovnoj grobnici pronađeni su ostatci 8 žrtava te brojne čahure, novčići, cipele i drugi predmeti na temelju kojih se vrši identifikacija žrtava.

Na području općine Široki Brijeg prema pouzdanim saznanjima nalazi se 65 masovnih grobnica, a za još

40 masovnih grobnica se zna, ali još nema pouzdanih dokaza. Sve ove radnje pronalaska, iskapanja i premještanja masovnih grobnica iziskuju određena novčana sredstva pa se stoga pozivaju svi koji mogu novčano pomoći rad Povjerenstva da sredstva uplaćuju na namjenski otvoren podračun kod UniCredit Banke 3382202257086560 sa svrhom doznake »Uređenje grobišta«. Uskoro će na našoj internetskoj stranici biti objavljena karta područja širokobriješke općine s označenim lokalitetima grobišta žrtava partizanskih zločina. ✍

OTKRITI ISTINU I RASVIJETLITI KRVAVE KOMUNISTIČKE ZLOČINE IZ 1945.

Široki Brijeg, 23. srpnja 2011. (Marko Knezović/*Večernji list*) – Prije dvije godine fra Miljenko Stojić potaknuo nas je idejom da se uspostavi Povjerenstvo za obilježavanje i uređivanje grobišta iz Drugoga svjetskog rata i poraća na području općine Široki Brijeg. Ono je uskoro i utemeljeno (30. kolovoza 2009.) te odmah počelo raditi u suradnji s Vicepostulaturom postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača«. Jedan od ciljeva Povjerenstva je ustanoviti istinu i razotkriti događanja iz olovnih vremena s kraja Drugoga svjetskog rata i poslije njega na području širokobriješke općine.

Ratni sukobi

Poznato je da su počinitelji ovih zločina partizani komunisti, pripadnici NOV-a, KNOJ-a, OZNE i UDBE. O radu ovoga povjerenstva saznali smo razgovarajući s fra Miljenkom Stojićem, Perom Kožulom, dr. sc. Milom Lasićem i Velimirom Mabićem. U Povjerenstvu su još fra Ante Marić, Gojko Jelić, Ivo Slišković, Božo Zovko,

Marko Martinović i Eugen Zeljko.

»Od početka našega rada prikupljamo informacije s terena pa smo do sada na području općine Široki Brijeg utvrdili i dokumentirali oko stotinu lokacija pojedinačnih ili masovnih grobišta i stratišta s oko 300 ukopanih stradalnika. Pretpostavljamo da ih ima još pedesetak. Velik dio pokopanih su vojnici, najviše Nijemci, što poginuli u ratnim sukobima, što smaknuti nakon njih, ali ima i dosta civila. Još nema potvrde iako sve indicije govore da su među pokopanima u ovim grobištima fra Nevin-ko Mandić, fra Bono Andačić, fra Marko Dragičević, a vjerojatno i fra Mariofil Sivrić za kojega se pretpostavlja da je ukopan u masovnoj grobnici u Dubravi, u selu Knešpolje. Iz tri grobnice u Dubravi u svibnju i lipnju 2010. ekshumirano je ukupno 28 kostura. Na groblju u Kočerinu ukopani su fra Valentin Zovko i fra Andrija Topić, koji su ubijeni u župnom dvoru u Kočerinu«, rekao nam je Pero Kožul, pročelnik Povjerenstva.

Cjelovit članak može se pročitati na portalu Vicepostulature *pobijeni.info*, u rubrici *Pismobrana vijesti*. ✍

NOVI PRILOZI ZA ŽIVOTOPIS JURE GALIĆA: ZBOG ČEGA JE ODVJETNIK DR. BOŽE NIKOLIĆ USMRĆEN U MOSTARSKOJ ČELOVINI?

Sarajevo, 8. kolovoza 2011. (Damir Šimić/*brsvijet.net*) – Čuvari tekovina KPJ i njegovih oružanih sastavnica – partizanskog pokreta i OZNE – i danas se svojski trude držati nas u okovima stereotipa i laži koje su suradnici Josipa Broza, i on osobno, desetljećima stvarali. Prema tim stereotipima naša je prošlost crno-bijela, a uloga pozitivaca namijenjena je njima samima i njihovim suradnicima dok su svi ostali u toj priči klasični negativci koje je u godinama nakon Drugog svjetskog rata mogao ubiti tko je htio, i za to biti nagrađen. Potvrdu te činjenice dobili smo i u međusobnom suodnosu aktualnog predsjednika SABNOR-a BiH Jure Galića i odvjetnika dr. Bože Nikolića, koji je njega osobno i njegove partijske drugove zastupao u sud-

skom postupku vođenom 1941. pred mostarskim sudom.

Sudeći prema Galićevim javno izrečenim iskazima, on je bio izravnim svjedokom partizanskog zločina u Vrgorcu 15. lipnja 1942., ubojstva širokobrijeških franjevacu u veljači 1945., ali i koautorom obavještaj-

no-političke prosudbe o tzv. narodnim neprijateljima na temelju koje su OZNA i KNOJ vršili likvidacije političkih neistomišljenika. Međutim, i unatoč Galićevim otvorenim priznanjima i činjenici da je riječ o zločinima koji ne zastarijevaju, nadležna Državna odvjetništva uopće ne reagiraju.

Nakon dvije godine zatvora izdržane u Zenici Nikolić je pod tajnovitim i vrlo čudnim okolnostima 8. kolovoza 1948. ponovo vraćen u mostarsku Čelovinu, gdje je smješten u samicu, u čemu određeni poznavatelji tadašnjih prilika vide ulogu u to vrijeme svemoćnog mostarskog okružnog tužitelja Jure Galića.

Cjelovit članak može se pročitati na portalu Vicepostulature *pobijeni.info*, u rubrici *Pismobrana vijesti*. ✍

ZAVRŠENO SNIMANJE DIJELA DOKUMENTARNOG FILMA O PADU ŠIROKOG BRIJEGA

Široki Brijeg, 27. kolovoza 2011. (Velimir Mabić/*abcportal.info*) – Svjedočenjem Mate Sesara, pripadnika ustaške Željezničke bojne i još uvijek živućeg sudionika teških i krvavih borbi za obranu Širokog Brijega pred zločinačkim komunističko-partizanskim osvajačima i okupatorima krajem 1944. i početkom 1945., u Buhovu je 25. kolovoza završeno snimanje dijela dokumentarnog filma o tim vjerojatno najpogubnijim danima u povijesti Širokog Brijega. Višestruko nagrađivan autor, redatelj i producent Christoph Boekel, profesionalni snimatelj Axel Brandt te službena prevoditeljica Sanela Hodžić, magistrica povijesnih znanosti (priprema doktorsku disertaciju iz područja povijesti XX. stoljeća) koja radi kao asistentica na sveučilištu u Bernu, tri su dana snimali kadrove za ovaj najnoviji Boekelov dokumentarac koji će u središtu zanimanja imati završne borbe neposredno prije pada Širokog Brijega, s posebnim naglaskom na borbe u Duhanskoj stanici u tri posljednja dana obrane od komunističko-partizanskih osvajača i okupatora, u dane 6., 7. i 8. veljače 1945.

Što je utjecalo i kako je uopće došlo do toga da autor, redatelj i producent Christoph Boekel snima dokumentarni film baš kod nas u Širokom Brijegu? Krenimo redom!

Poručnik Walter Boekel, otac redatelja Christoph, u Drugom svjetskom ratu bio je pripadnik 369. Vražje divizije. U odori njemačkog vojnika poručnik Boekel obišao je gotovo sva ratišta Drugog svjetskog rata. Ratni put, naime, započeo je u Francuskoj, zatim je prebačen u Rusiju, iz Rusije je preko Belgije, Francuske i Italije prebačen u Sjevernu Afriku gdje je bio teško ranjen. Nakon afričkog ranjavanja prevezen je na liječenje u Njemačku, a kad je zaliječen u svibnju 1944. poslan je na ispomoć u južnu Dalmaciju, na taj strateški važan pravac za izvlačenje njemačkih postrojbi iz Grčke. Po dolasku u Slano iskricali su se na plato Rudine iznad samog mjesta, odakle se ubrzo moraju povlačiti prema Neumu, gdje u Vukovu Klancu u teškom okršaju ginu gotovo sve njegove kolege i ostaju bez oružja. Preko Metkovića i Ljubuškog poručnik Boekel konačno u listopadu 1944. stiže u Široki Bri-

Široki Brijeg, pogled na negdašnju Duhansku stanicu

jeg, u čijoj će obrani sudjelovati do samog kraja i njegova konačna sloma i pada. Na sam dan pada Širokog Brijega, u teškim borbama za Duhansku stanicu, bio je gelerom teško ranjen u pluća (2 cm ispod srca) odakle ga Pero Periša Mandić i Dragan Mandić, otac i stric osamdesetdvo-godišnjeg svjedoka Dragana Mandića, koji je ovih dana svjedočio o stravičnim događajima iz 1945., na improvi-ziranim nosilima prenose preko rijeke Lištice i donose do tadašnje bolnice časnih sestara (kasnije milicijske stani-ce). Tu je previjen, a vjerojatno i operiran kako bi mu bio odstranjen geler. Kolima njemačkog saniteta poručnik Boekel odatle je prebačen do Knešpolja, gdje je također bila ambulanta i gdje je ostao neko vrijeme. Odatle na-stavlja dalje prema Mostaru, onda prema Sarajevu, da bi u Slavonskom Brodu prešao u vlak koji ga je odveo do Baden-Württemberga i rodnog mu Göppingena. Umro je 1999. u dubokoj starosti, u 81. godini života.

Christoph Boekel, sin poručnika Waltera, autor, pro-ducuent i redatelj, došao je na ideju da krene očevim rat-nim putem i snimi dokumentarni film. Prateći ratni put svoga oca, prvi dokumentarni film pod nazivom *Die Spur des Vaters (Očevim tragom)* u koprodukciji ZDF-a i Eikon filma 1989., Christoph Boekel snimio je u Rusiji na prostorima na kojima je ratovao njegov otac. Ova snimanja

u Širokom Brijegu dijelovi su drugoga dokumentarnog filma o istoj tematici, ali na drugim prostorima. Prije do-laska u Široki Brijeg ekipa filma snimanja je obavila u Slavonskom Brodu, mjestu prekrcaja njegova oca s vlaka na vlak.

Inače, autor, redatelj i producent Christoph Boekel diplomirao je na Visokoj školi za televiziju i film u Mün-chenu (HFF) nakon čega osniva *Baum film* i otada samo-stalno piše, režira i producira. Između ostalog, docent je na njemačkoj Akademiji za film i televiziju u Berlinu. Christoph Boekel do sada je uradio 14 dokumentarnih filmova, a nositelj je pet prestižnih nagrada za dokumen-tarni film koje je zavrjedio u svojoj domovini Njemačkoj (od kojih je jedna i svojevrsni njemački Oskar za doku-mentarni film), četiri nagrade dobio je u Americi, te po jednu u Poljskoj, Rusiji, Slovačkoj, Portugalu, Turskoj i Engleskoj.

Drugi član snimateljske ekipe Axel Brandt najprije je studirao teologiju u Hamburgu, a zatim se premjestio na njemačku Akademiju za film i televiziju u Berlinu. Samostalni je snimatelj za igrane i dokumentarne filmove, a posebno se specijalizirao za vrhunske »Prime-Ti-me« dokumentarce za ARD i ZDF. Snimatelj je režije za ZDF, NDR, TSR i BR. Između ostalih, snimao je fil-move: *Hitler i Staljin – portret jednog neprijateljstva*, *Walter Merz – čovjek koji ne odustaje*, *Mielkina osveta Stasi oficira Wenera Teska*, *Mi od »tamo« – s »trabantom« u svijet* i dr.

Magistrica povijesti Sanela Hodžić, službena prevo-diteljica za vrijeme ovog snimanja, studirala je povijest u Münchenu i Firenci, a magistrirala je 2006. na Ludwig-Maximilian sveučilištu u Münchenu. Od tada radi kao asistentica na Sveučilištu u Bernu, gdje priprema dok-torsku disertaciju iz povijesti XX. stoljeća. Taj snimatelj-ski trojac jamstvo su da će posao biti dobro i kvalitetno obavljen.

U protekla tri dana, pored već spomenuta ustaše Mate Sesara iz Buhova, svjedočili su i Berislav Topić, Karlo Kutle, Mirko Mandić i Dragan Mandić iz Širokog Brijega te Drago Ćavar iz Knešpolja, a snimanje svje-dočenja Božice Kopilaš planirano je u povratku filmske ekipe iz Stona za nekoliko dana. U pripremi i organizaciji snimanja, pronalasku svjedoka te snalaženju na prostoru Širokog Brijega, »filmašima« su pri ruci bili članovi ši-rokobriješkog Povjerenstva za istraživanje i obilježavanje grobišta Drugog svjetskog rata i poraća Mile Lasić i Veli-mir Mabić na čelu s predsjednikom Perom Kožulom, kao i vicepostulator postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača« fra Miljenko Stojić.

Vrlo zadovoljan gostoprimstvom, ali i obavljenim poslom, Christoph Boekel je najsrdačnije zahvalio i sa zago-netnim osmijehom prihvatio naš poziv na sljedeći *Medi-teran film festival* (MFF), naravno u kategoriji gosta. ☞

RATNI ZLOČIN: MOGU LI DOKAZI PROTIV BOLJKOVCA NESTATI KAO I ONI PROTIV STJEPANA HRŠAKA?

Zagreb, 26. rujna 2011. (Robert Horvat/*brsvijet.net*) – Prije određena vremena neki su mediji u Hrvatskoj prenijeli vijest da pokretanje kaznene odgovornosti protiv nekadašnjeg šefa karlovačke OZNE Josipa Boljkovca ovisi o rezultatima DNK analize posmrtnih ostataka ekshumiranih žrtava komunističkog sabirnog logora u Dubovcu.

»Policija je tijekom reekshumacije ljudskih ostataka kod Duge Rese otkrila više ostataka tijela za koje sumnjamo da pripadaju osobama koje su likvidirali pripadnici OZNE. To, naime, dokazuje vrsta rana. Imamo čvrste iskaze nekoliko svjedoka koji potvrđuju da je bila riječ o klasičnim likvidacijama, a za sve druge moguće postupke treba čekati nalaze DNK analize. Dotad ne možemo nikoga optuživati«, izjavio je prije nekoliko dana **Tomislav Karamarko**.

Međutim, rezultata DNK analize još uvijek nema, a određeni krugovi, bliski istražnim tijelima, sve otvorenije iskazuju sumnju hoće li rezultata analize uopće i biti. Poučeni, naime, nekim ranijim iskustvima, poglavito slučajem Macelj, poznavatelji pokušaja istraživanja žrtava komunističkog terora u Hrvatskoj sve se otvorenije pitaju hoće li se u ovom slučaju dogoditi ono isto što je već ranije viđeno u bolnici Šalata kada je nepoznati počinitelj, ili više njih,

Uoči Domovinskog rata, slijeva nadesno sjede: Josip Boljkovac, Josip Perković, Žarko Puhovski i Jovan Rašković

izmiješao posmrtno ostatke ekshumiranih, što je u konačnici dovelo do obustavljanja istrage protiv prvoosumnjičenog Stjepana Hršaka.

Macelj i prvoosumnjičeni Stjepan Hršak

Istraga oko masovnih komunističkih likvidacija na lokalitetu Macelj, gdje su Titovi partizani likvidirali nekoliko tisuća civila i ratnih zarobljenika, među njima i trojicu hercegovačkih franjeva-

ca, započela je u prvim godinama hrvatske neovisnosti, kada su se na ključnim pozicijama u državi još uvijek nalazili Josip Manolić, Josip Boljkovac i Stipe Mesić, pojedinci koji iz osobnih razloga i političkog svjetonazora, kako tada, tako i danas, jednostavno na sve načine opstruiraju utvrđivanje istine o komunističkim zločinima u Hrvatskoj.

Cjelovit članak može se pročitati na portalu Vicepostulature *pobijeni.info*, u rubrici *Pismobrana vijesti*. ✍

POČELA OBNOVA RATNOG SKLONIŠTA NA ŠIROKOM BRIJEGU

Široki Brijeg, 26. rujna 2011. (Vicepostulatura) – U organizaciji Vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće« na čelu s vicepostulatorom fra Miljenkom Stojićem i Franjevačkog samostana na čelu s gvardijanom fra Sretanom Ćurčićem, na Širokom Brijegu je prije dva mjeseca počela obnova ratnog skloništa.

Na mjestu istrnulog starog križa postavljen je novi uz koji je uređen prostor za paljenje svijeća. Napravljena je i drvena klupa za one koji se ovdje dolaze moliti. Stube koje od ceste vode prema skloništu te sam pristup ulazu skloništa također su obnovljeni i učinjeni pristupačnijima moliteljima i posjetiteljima. Duž čitave ceste koja

nadvisuje sklonište i niz stube koje vode prema njemu postavljena je ograda za pripomoć starijim i nemoćnijim osobama te onima koji dovoljno ne paze.

Nabrojano su u stvari nužni i jedino mogući zahvati u ovome trenutku. Trebat će u što skorijoj budućnosti spriječiti propadanje ratnog skloništa jer ga je dobro nagrizao zub vremena, a onda će trebati pristupiti i radovima na njegovoj sanaciji. Da bi se sve to izvelo, najprije će se uz pomoć stručnjaka morati izraditi plan obnove. Nadamo se da ne ćemo morati na to dugo čekati. Nakon što on bude usuglašen s mjerodavnim tijelima Provincije, pristupit će se samoj obnovi.

Također su počeli radovi na što boljem prihvatu onih koji pohode ne samo ratno sklonište i grob naše pobijene braće u samostanskoj crkvi nego općenito naš samostan na Širokom Brijegu. U tijeku je dovršetak izgradnje no-

vog nužnika na mjestu staroga te dovršetak pravljenja planova za obnovu prostora ispred crkve. ✍

ŠIROKI BRIJEG: ODRŽAN 3. SIMPOZIJ STOPAMA POBIJENIH

Široki Brijeg, 2. listopada 2011. (Marijana Bošnjak/*Vicpostulatura*) – U organizaciji Vicpostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće« na čelu s vicepostulatorom fra Miljenkom Stojićem na Širokom je Brijegu 2. listopada održan 3. simpozij »Stopama pobijenih«. Svrha simpozija je istraživati ubojstvo 66 hercegovačkih franjevaca tijekom i u poraću Drugog svjetskog rata da bi jednoga dana mogli biti proglašeni blaženima i svetima. Istražujući njihovu smrt, nezaobilazno je istraži-

vanje i smrti ostaloga vjernog puka koje je u to vrijeme snašla slična sudbina.

I ove godine program je započeo svetom misom u 11 sati. Misu je predslavio dr. fra Robert Jolić, glavni urednik *Naših* ognjišta, a suslavili su fra Miljenko Stojić, vicepostulator, te fra Sretan Ćurčić, širokobriješki gvardijan. U svome nagovoru dr. fra Robert Jolić je zahvalio fra Miljenku Stojiću na njegovu trudu oko istraživanja života i okolnosti smrti naših franjevaca, a u svojoj je propovijedi

istaknuo da se ne trebamo s mržnjom sjećati onih koji su ubijali nevine, već sjećati se onih, kako naših franjevaca tako i ostaloga puka, koji su položili svoj život za vjeru i za opstanak svoga naroda. Fra Robert je spomenuo i blagopokojnoga papu Ivana Pavla II. koji je također osjetio snažnu potrebu današnjih kršćana za primjerima običnih ljudi koji su polagali svoje živote za vjeru. Osvrnuo se i na nedavno događanje u Udbini i posvećenje crkve Hrvatskih mučenika kojemu je nazočio kardinal Josip Bozanić. On je tom prilikom, između ostaloga, rekao da će se »na Udbini, u središtu Hrvatske, simbolički skupiti svi spomeni na stratišta hrvatskih ljudi, da bi bili prisutniji našem duhovnomu zrenju i razmatranju Kristova križa.«

Po završetku misnoga slavlja nastavio se program simpozija izlaganjima prof. dr. sc. Branimira Lukšića, prof. dr. sc. Ive Lučića te Vice Nižića.

Najprije je fra Miljenko Stojić pozdravio sve prisutne zahvalivši im na odazivu ovakvu događaju. Uslijedilo je izlaganje prof. dr. sc. Branimira Lukšića o temi *Hrvatski križni put i britanska uloga u njemu*. On se u svom govoru osvrnuo na strašne događaje koji su pratili one nedužne

ljude igrom slučaja zatečene u monstruoznom kažnjavanju bez suđenja. Brojke koje su ovdje iznesene bile su šokantne i na izrazima lica se moglo primijetiti zgražanje i nevjerica. Ipak, kad čujete da je »prema britanskom vojnom arhivu kod Bleiburga na jugoslavensko-austrijskoj granici bilo 200.000 hrvatskih vojnika i oko 500.000 civila koji su tamo došli predati se britanskim postrojbama, no Britanci su ih na vjeroloman način izručili Titovim komunistima koji su velik broj njih, prema riječima engleskog povjesničara Nikolaja Tolstoja, poubijali u uvjetima *bezobzirnog divljaštva*«, teško da će netko ostati ravnodušan.

Nakon izlaganja prof. Lukšića uslijedilo je izlaganje prof. dr. sc. Ive Lučića o temi *Pronalaženje posmrtnih ostataka ubijenih u Drugom svjetskom ratu i poraću te doprinos Vicepostulature*

postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača«. I prof. Lučić je iznio brojke koje su poražavajuće za opstanak hrvatskoga naroda na našim prostorima i samim tim mora se nešto raditi na pronalasku tih, još uvijek nebrojenih, žrtava. A kad uzmemo za činjenicu da je Komunistička partija to ubijanje pravdala *popravljanjem naroda*, kao što jedno izvješće govori, ne smijemo ostaviti sve nerazjašnjeno i skriveno pod zemljom. Prof. dr. sc. Ivo Lučić osvrnuo se i na sve one masovne grobnice koje su u zadnjih nešto više od godinu dana otkrivene i koje jasno pokazuju da se radilo o nasilnoj smrti koja je snašla te ljude, krive samo zato što su bili Hrvati i što nisu htjeli napustiti svoga Boga.

Treće izlaganje koje se moglo čuti na ovom simpoziju jest izlaganje gospodina Vice Nižića koji se osvrnuo na rad povjerenstava za uređivanje

i obilježavanje grobišta iz Drugog svjetskog rata i poraća na području općina Široki Brijeg, Ljubuški, Neum, Posušje i Busovača. Iz njegova se izlaganja jasno vidjelo kako radi pet povjerenstava u različitim općinama te o kakvim je projektima riječ i što se dalje planira. Na kraju je gospodin Nižić iskoristio priliku da pozove »i ostale općine da pokrenu proceduru u općinskim vijećima o ustrojavanju povjerenstava za istraživanje grobišta na području svojih općina, jer svima nam je znano da je na kraju i nakon Drugog svjetskog rata počinjen stravičan zločin nad hrvatskim narodom.«

Nazočni su bili ugodno iznenađeni kad je fra Miljenko među nazočnima pozdravio dr. Milu Bogovića, gospičko-senjskog biskupa i crkvenog povjesničara. Naravno, fra Miljenko ga je zamolio da nam se obrati što je on i učinio rekavši kako je došao vidjeti kojim sve to tijekom ide te da bi čuo nešto poticajno što bi se moglo primijeniti i u Hrvatskoj. Pohvalio je osnivanje povjerenstava po općinama i izrazio nadu da se nešto slično pokrene i u Hrvatskoj. »Mi, s ove strane granice, iskreno se nadamo da će to biti i moguće. Činjenica je da bilo što što se naziva hrvatsko, a još pritom i kršćansko, nailazi na otpor. Ali«, nadodao je biskup Bogović, »unatoč tome treba nastaviti raditi.«

Propovijed i predavanja mogu se pronaći na portalu Vicepostulature *pobijeni.info* u rubrici *Pismohrana vijesti*. ✍

EMISIJA O RADU VICEPOSTULATURE NA TV-u KISS

Kiseljak, 8. listopada 2011. (*tvkiss.net*) – Televizijska kuća Kiss ovih je dana na Širokom Brijegu snimala emisiju o radu Vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subrača«. Uz razgovor s fra Miljenkom Stojićem, vicepostulatorom, u emisiju su uvršteni i prilozi o radu povjerenstava za uređivanje i obilježavanje grobišta iz Drugog svjetskog rata i poraća na području općina Široki Brijeg i Ljubuški te izjava žive svjedokinje iz tih dana. Isječak iz emisije, koja nosi naziv *Extra plus*, prikazan je 6. listopada 2011. u Dnevniku TV Kiss i može se vidjeti na <http://www.youtube.com/user/TVKISSKiseljak>, a čitava emisija bit će prikazana 10. listopada u 20 sati. ✍

2. DANI POBIJENIH HERCEGOVAČKIH FRANJEVACA

NATJEČAJ

Široki Brijeg, 21. studenoga 2011. (Vicepostulatura) – Želeći njegovati spomen na hercegovačke franjevce koje su kao nevine tijekom i u poraću Drugog svjetskog rata pobili komunisti, Vicepostulatura postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće« raspisuje natječaj o temi pobijenih hercegovačkih franjevaca tijekom i u poraću Drugog svjetskog rata za uratke iz književnosti, glazbe, likovne kulture, povijesti, računalstva, umjetničke fotografije, video-zapisa. Natječaj je otvoren za djecu (pučka škola), mladež (srednja škola) i odrasle (studenti i punoljetni).

Radovi (ako su tekstualni, trebaju biti napisani na računalu) neka se pošalju najkasnije do 15. siječnja 2012. na adresu: Vicepostulatura, Kardinala Stepinca 14, 88220 Široki Brijeg.

Dodjeljuju se 3 nagrade za najbolje radove u kategoriji uzrasta iz nabrojanih područja koje će biti uručene na 2. danima pobijenih hercegovačkih franjevaca 4. – 7. veljače 2012. Nagrađeni radovi bit će predstavljeni preko portala *pobijeni.info*.

Molimo sve pučke i srednje škole s hrvatskim nastavnim programom te Sveučilište u Mostaru da u nastavi povijesti spomenutih dana održe prigodno predavanje o pobijenim hercegovačkim franjevcima i povijesnom okviru u kojem se to dogodilo. ✍

ODBOR ZA MARTIROLOGIJU O PRIPREMAMA ZNANSTVENOG SKUPA O ŽRTVAMA KOMUNISTIČKOG REŽIMA

Gospić, 3. prosinca 2011. (IKA) – U ordinarijatu u Gospiću pod predsjedanjem gospičko-senjskog biskupa Mile Bogovića održana je sjednica odbora komisije HBK za martirologiju, a vezano za održavanje simpozija pod nazivom »Žrtve komunističkog režima« koji će se na proljeće održati u Zagrebu. Uz predsjednika Komisije za martirologiju biskupa Bogovića odbor čine dr. Jure Krišto iz Hrvatskog instituta za povijest, mr. fra Miljenko Stojić iz Hercegovačke franjevačke provincije i voditelj vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće« te profesor na povijesti pri KBF-u Sveučilišta u Splitu dr. Josip Dukić.

Odbor je raspravljao o temama simpozija koji će se održati u travnju, a one će govoriti o korijenima zločina, o zločinima i žrtvama na prostoru Hrvatske i Bosne i Hercegovine, o postupcima za proglašenje mučenika u biskupijama i provincijama te o istraživanjima žrtava i mučenika. Isto se tako raspravljalo kakvo je stanje u odnosu na poštovanje prema žrtvama Drugog svjetskog rata. ✍

